

Sygn. akt II CSK 128/18

POSTANOWIENIE

Dnia 27 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa R.Ś. i M.Ś.
przeciwko A.O.
o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną,
na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 27 czerwca 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w P.
z dnia 9 sierpnia 2017 r., sygn. akt I ACa [...] /17,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od strony pozwanej na rzecz powodów 2700,-
(dwa tysiące siedemset) złotych z tytułu częściowego zwrotu
kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 9 sierpnia 2017 r. Sąd Apelacyjny w P. oddalił apelację pozwanej A.O. od wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 31 października 2016 r., którym za bezskuteczną w stosunku do powodów R.Ś. i M.Ś. uznana została umowa darowizny nieruchomości, zawarta między E.J. i B.J. a pozwaną wraz z ustanowieniem na rzecz tych osób nieodpłatnego prawa użytkowania, dokonana z pokrzywdzeniem powodów, którym przysługuje wobec E.J. wierzytelność w wysokości 397 148,74 złotych z odsetkami i kosztami procesu, ustalona wskazanymi wyrokami sadowymi. Tym samym wyrokiem uznana została za bezskuteczną w stosunku do powodów umowa darowizny udziału wynoszącego 1/2 części w prawie własności drugiej nieruchomości, zawarta między E.J. i B.J. a pozwaną wraz z ustanowieniem na rzecz tych osób nieodpłatnego dożywotniego prawa użytkowania, dokonana z pokrzywdzeniem powodów, którym przysługuje wskazana wyżej wierzytelność. Podstawą prawną wyroku był art. 527 k.c.

Rozpoznając i oddalając apelację, Sąd drugiej instancji aprobował ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego, ocenę dowodów i ocenę prawną, które uznał za własne i uczynił podstawą swojego rozstrzygnięcia.

W skardze kasacyjnej pozwana zarzuciła Sądowi Apelacyjnemu naruszenie zaskarżonym wyrokiem przepisów prawa materialnego, tj. art. 527 § 1 oraz art. 528 k.c. przez ich błędną wykładnię, prowadzącą do ich niewłaściwego zastosowania. Naruszenie przepisów postępowania dotyczy art. 217 § 2 i 3 w związku z art. 162 k.p.c. oraz 378 § 1 w związku z art. 382 i art. 233 § 1 k.p.c. Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania z zasądzeniem kosztów postępowania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powodowie wniesli o odmówienie przyjęcia skargi do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na niespełnienie przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał na wystąpienie w sprawie istotnych zagadnień prawnych. Pierwszego, dotyczącego wykładni art. 898 § 1 k.c. i odwołania darowizny nieruchomości wobec jednego z małżonków w sytuacji, gdy drugi poczynił nakłady na nieruchomość i ma roszczenie o ich zwrot. Drugie zagadnienie dotyczy art. 527 § 1 k.c. i pytania o jego zastosowanie w sytuacji, gdy „doszło do darowizny przez dłużnika udziału w 1/2 nieruchomości na rzecz obdarowanego, który przed dokonaniem tej czynności poczynił nakłady na całą nieruchomość zwiększające jej wartość.”

W orzecznictwie Sądu Najwyższego i wspierającej je doktrynie od dawna jest utrwalone i znane stanowisko odnoszące się do argumentów, które winny zostać przedstawione, żeby można uznać zagadnienie prawne za istotne i wymagające rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy. To nie tylko nierozważanie dotąd wskazanego problemu w orzecznictwie Sądu Najwyższego, ale przede wszystkim potrzeba takiego rozważenia, ze względu na sam problem oraz znaczenie odpowiedzi dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi nie ma żadnych rozważań, które przekonywałyby o konieczności zajęcia się tymi zagadnieniami. Są one skonstruowane na potrzeby tej skargi, ale w obszernym uzasadnieniu podstaw skargi głównie jest odnoszenie się do ustaleń faktycznych i oceny dowodów. Nie jest to dozwolone w postępowaniu kasacyjnym (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Samo zagadnienie sięga wstecz do zasadniczo nieporuszanej w procesie kwestii wcześniejszego odwołania darowizny oraz ewentualnego rozliczenia poczynionych nakładów. Odwoływanie się do abstrakcyjnych rozważań prawnych dotyczy sytuacji nie mających zastosowania w rozpoznawanej sprawie, która jest typowym przypadkiem skargi pauliańskiej, mającej bogate orzecznictwo. Orzecznictwa tego skarżąca w ogóle nie wskazuje, dowodząc braku w nim wyjaśnienia przedstawionego problemu i jego znaczenia dla rozpoznania sprawy. Nie ma też odwołania się do poglądów doktryny w zakresie objętym skargą, jest

jedynie zaprezentowanie własnego stanowiska, a ono samo przez się nie wymaga rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy.

Pomimo odwołania się do art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. i oczywistego uzasadnienia skargi, skarżąca nie przytoczyła żadnych argumentów, które miałyby o tym stanowić.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało orzec jak w postanowieniu, a uznając wystąpienie szczególnej sytuacji obciążyć pozwaną tylko częściowo kosztami postępowania kasacyjnego (art. 102 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.).

aj

ał